

Stortingets energi- og miljøkomite

Deres referanse
Deres dato
Vår saksbehandler Hildegunn T. Blindheim
Vår referanse 21-280
Vår dato 28.01.2021

Høringsinnspill til Meld. St. 13 (2020-2021) Klimaplan for 2021-2030

Norsk olje og gass takker for anledningen til å gi innspill til stortingsmeldingen Klimaplan for 2021-2030.

Klimaendringene er en av vår tids største utfordringer. Parisavtalen og EUs "European Green Deal" vil legge føringer for utviklingen i Norge både direkte og indirekte. Klimagassutslippene fra norsk olje- og gassproduksjon er blant de laveste i verden. Olje- og gassindustrien har likevel satt seg høye klimaambisjoner, vist i rapporten "Framtidens energinæring på norsk sokkel – Klimastrategi mot 2030 og 2050" som ble lagt fram av KonKraft i januar 2020.

Olje- og gassindustrien har som mål å redusere utslippene til nær null i 2050. Klimamålet for 2030 er å redusere utslippene med 40 prosent sammenlignet med 2005. Det innebærer at utslippene fra norsk sokkel skal reduseres fra 13,7 millioner tonn i 2019 til 8,1 millioner tonn i 2030. KonKraft vil hvert år publisere en statusrapport for progresjonen mot klimamålene, den første 4. februar 2021.

Da Stortinget vedtok midlertidige endringer i petroleumsskatteloven, ba Stortinget regjeringen, sammen med industrien, om å lage en plan for å redusere klimagassutslippene med 50 prosent sammenlignet med 2005. Dette arbeidet er i gang.

Store deler av det norske samfunnet må elektrifiseres for å nå de nasjonale klimamålene. Reduksjon i industriens utslipp er en viktig del av dette, og kraft fra land er et helt sentralt tiltak. Det må derfor være en prioritert oppgave for myndighetene å sikre tilstrekkelig produksjons- og distribusjonskapasitet av kraft i overgangen til lavutslippssamfunnet.

Oppnåelse av klimamålene krever at selskapene har et langsiktig perspektiv på virksomheten i Norge. Konkurransedyktige rammebetingelser som sikrer lønnsom produksjon på norsk sokkel og som stimulerer til teknologiutvikling og innovasjon vil være avgjørende for å sikre industriens konkurransekraft. Dette er svært viktig for å gi trygghet til å foreta langsiktige klima- og teknologiinvesteringer knyttet til produksjon av olje og gass, CO₂-fangst og lagring (CCS), produksjon av hydrogen fra naturgass og utbygging av havvind.

NHO har initiert et arbeid som inkluderer de relevante arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene, og et stort antall selskaper fra flere sektorer hvor målet er å samle aktørene om hvilke tiltak som best realiserer energiomstillingen av Norge, hvordan kritisk infrastruktur bør videreutvikles, og hvilke industripolitiske rammebetingelser som er nødvendig.

Økning i CO2-avgiften/CO2-tiltaksfond

Norsk olje og gass er enig i at en tilstrekkelig høy karbonpris er hovedvirkemiddelet både for å redusere utslipp og for å stimulere til investeringer i lavkarbonteknologier.

I klimameldingen foreslår regjeringen å øke CO2-avgiften på kvotepliktige utslipp fra olje- og gassutvinningen i takt med økningen i avgiften på ikke-kvotepliktige utslipp, slik at den samlede karbonprisen (CO2-avgift + kvotepris) i 2030 er om lag 2 000 kroner per tonn CO2, målt i faste 2020-kroner.

Den foreslåtte økningen vil medføre en betydelig kostnadsøkning og ettersom regjeringen legger opp til en slik vesentlig økning i CO2-avgiften foreslår Norsk olje og gass at de økte inntektene øremerkes virkemidler som bidrar til raskere utslippsreduksjoner og som samtidig legger grunnlaget for nye kommersielt lønnsomme verdikjeder med utgangspunkt i norske energiresurser. Dette kan for eksempel gjøres gjennom et CO2-tiltaksfond som kan bidra til å redusere utslipp på tvers av flere sektorer og støtte utviklingen og implementering av nye null- og lavutslippsteknologier som CO2-fangst og -lagring, hydrogen og havvind. Et CO2-tiltaksfond kan bygge på modellen fra NOx-fondet hvor økningen av CO2-avgiften kan danne grunnlag for fondet.

Petroleumsnæringen i Norge er blant de næringene som i dag betaler høyest samlet CO2-pris globalt gjennom CO2-avgift og kvoter. Det er viktig å unngå at norsk sokkel utkonkurreres med særnorske avgifter og at investeringene flyttes andre steder. Økt CO2-pris vil også kunne ha effekt på felt i haleproduksjon og føre til lavere ressursutnyttelse av disse feltene ved tidligere nedstenging.

Maritime utslipp

I arbeidet med klimastrategien har olje- og gassnæringen identifisert en lang rekke tekniske og operasjonelle tiltak som kan bidra til ytterligere utslippsreduksjoner.

- Det må legges til rette for gode støtteordninger og virkemidler for investeringer til utvikling, produksjon og implementering av teknologi til lav- og nullutslippsfartøy.
- Det bør ikke settes krav som hindrer effektive logistikkoperasjoner.
- Offshore fartøyer opererer globalt og det må derfor unngås særkrav som hindrer fartøy i å operere på tvers av sokkelgrensene.
- For å stimulere til at offshorefartøy og annen innenriks flåte skal kunne drives av nye null og lavutslippsdrivstoff (som hydrogen/ammoniakk) er en etablert infrastruktur og verdikjede som sikrer distribusjon og bunkringsfasiliteter for slike drivstoff, sentralt.

Langskip

CCS er en nøkkelteknologi for å redusere utslipp fra energiproduksjon og industrielle prosesser basert på fossile energikilder. Investeringen i Langskip legger til rette for en industriell infrastruktur som vil sikre både eksisterende arbeidsplasser og eksportinntekter, samtidig som det vil skape nye næringer og inntekter til Norge i fremtiden. I tillegg representerer fangstanleggene i Norge to industrier som ikke kan avkarboniseres uten CCS, og spredningspotensialet og eksportmulighetene for norske aktører til både avfallsanlegg og sementproduksjon i verden er betydelig. Transport av CO2 på skip gir norsk skipsfart og skipsindustri et viktig nytt segment og et ekstra ben å stå på.

Norsk olje og gass ønsket og ønsker fortsatt en løsning hvor begge fangstanleggene får full støtte fra staten da det vil gi et bedre grunnlag for å lykkes. Støtte til begge fangstanleggene vil skape flere nye arbeidsplasser og styrke den norske kompetansen og gjennomføringsevnen til å bygge slike anlegg. Hele prosjektet ville også blitt mer robust og billigere per lagret tonn CO2.

Norsk olje og gass oppfordrer derfor myndighetene til å dekke differansen dersom tilstrekkelig støtte fra EU uteblir.

Virkemiddelapparatet

Det offentlige virkemiddelapparatet er viktig når bransjen skal nå ambisiøse klimamål i 2030 og 2050. Klimameldingen legger opp til at staten skal støtte og legge til rette for teknologiutvikling i kvotepliktig sektor. For Norsk olje og gass er flere ordninger særlig viktige i dette arbeidet:

- Økningen i CO₂-avgift øremerkes i form av et CO₂-tiltaksfond etter modell av NO_x-fondet som anvendes til tiltak som bidrar til raskere og ytterligere reduksjoner av utslippene av klimagasser og til etablering av nye verdikjeder som havvind, CCS og hydrogen.
- Styrke Enova slik at det kan gis støtte til implementering av tiltak basert på eksisterende teknologi for kvotepliktige utslipp. Dette vil redusere risiko og bidra til kostnadsreduksjoner for teknologier med spredningspotensial. På den måten bidrar støtten til bredere implementering av teknologi som er ferdig kvalifisert, men hvor kostnadene er for høye for enkeltsselskaper.
- Sikre videreføring NO_x-fondet etter 2025.
- Sikre videre utvikling av teknologi og utrulling av CO₂-fangst og -lagringsprosjekter for å redusere kostnader.
- Sikre videre utvikling av teknologi- og demonstrasjonsprosjekter for hydrogen, inkludert tidlig etablering/stimulering av markeder gjennom offentlige innkjøp og tallfestede målsetninger.
- Styrke FoU midler gjennom Forskningsrådets programmer for lav- og nullutslippsteknologi og -drivstoff.

Med vennlig hilsen
Norsk olje og gass

Hildegunn T. Blindheim
Direktør klima og miljø